

Τα τρία αγόρια που η Τυρώ γέννησε του Κρηθέα ήταν όπως ήδη αναφέρθηκε, ο Αίσινας, ο Φέρης και ο Αμυθάνας. Κόρη του Αίσινα ή του Φέρη ήταν η Ειδομένη. Την παντρεύτηκε ο θεός της, Αμυθάνας. Του έκανε γιο. Μωρό ακόμα, το άφησε στον ίσκιο ενός δέντρου. Μόνο που πέρασε η ώρα, ο ήλιος ανέβηκε ψηλά, ο ίσκιος μικρυνε, τα ποδαράκια του μωρού εκτέθηκαν στις ηλιαχτίδες και μαύρισαν. Το μωρό το είπαν Μελάμποδα (Μαυροπόδαρο).

Μεγαλώνοντας στην Ηλεία, είδε μια μέρα κάποιους να έχουν ανακαλύψει μια φωλιά φιδιών και να σκοτώνουν τα φίδια που πρόλαβαν εκεί. Ο Μελάμποδας τους σταμάτησε. Όσα φίδια ήταν σκοτωμένα, τα εναπέθεσε σε μια πυρά και τα έκαψε. Βοήθησε και τα ορφανά φιδάκια ν' αναστηθούν. Μεγαλώνοντας αυτά χάρη στην φροντίδα του Μελάμποδα, τον επισκέφτηκαν στον ύπνο του και καθάρισαν τ' αφτιά του, ώστε να μπορεί ν' ακούει και να καταλαβαίνει τι λένε τα ζώα και τα πουλιά. Είχε δημιουργηθεί ο πρώτος μάντης, καθώς τα όσα έλεγαν μεταξύ τους τα ζώα και τα πουλιά τον βοηθούσαν να προλέγει τα μέλλοντα να συμβούν. Ο Μελάμποδας ευτύχησε να συναντηθεί στις όχθες του Αλφειού ποταμού και με τον θεό της μαντικής, τον Απόλλωνα, ο οποίος βοήθησε τον θνητό να τελειοποιήσει τις μαντικές του ικανότητες.

Εκείνο τον καιρό, βασιλιάς στην Πύλο ήταν ο Νηλέας, ο ένας από τους δυο γιους που η Τυρώ γέννησε έπειτα από την περιπέτειά της με τον Απόλλωνα. Ο Νηλέας διεκδικούσε ένα κοπάδι βόδια από τον μακρινό συγγενή του, Ίφικλο, που ζούσε στη Φυλάκη της Θεσσαλίας (και οι δυο ήταν δισέγγονοι του Αίολου). Έλεγε ότι ανήκε στην περιουσία της μάνας του αλλά ο Ίφικλος δεν το έδινε με τον ισχυρισμό ότι τα είχε κληρονομήσει από τον παππού του. Ο Νηλέας κατέφυγε στην προσφιλή τακτική όλων των εστεμμένων της εποχής που διέθεταν όμορφη κόρη. Έστειλε κήρυκες να διακηρύξουν παντού ότι θα έδινε την πεντάμορφη κόρη του, Πηρώ, σε όποιον του έφερνε τα βόδια του Ίφικλου.

Η διακήρυξη έβαλε σε σκέψεις τον Βιάντα, μικρότερο αδελφό του Μελάμποδα και βαθιά ερωτευμένο με την Πηρώ. Τρόπο να πάρει τα βόδια δεν μπορούσε να σκεφτεί. Πήγε και βρήκε τον Μελάμποδα και του εξομολογήθηκε τον καημό του. Μάντης ήταν ο αδελφός του, κάποιον τρόπο θα έβρισκε να πάρει το κοπάδι για λογαριασμό του. Όπως θα φανεί στη συνέχεια, ο Μελάμποδας φρόντιζε πάντα να βρει νύφη στον αδελφό του. Αποφάσισε να ξενιτευτεί στην Θεσσαλία, να δει τι μπορεί να κάνει. Βρήκε το κοπάδι να βόσκει σε μια πλαγιά κι αποφάσισε να πλησιάσει πιο κοντά. Τον συνέλαβαν. Ο Ίφικλος διέταξε να τον φυλακίσουν δεμένο με ένα άνδρα και μια γυναίκα δεσμοφύλακες, έτσι ώστε να μην μπορεί να το σκάσει. Ο άνδρας ήταν καλόβολος αλλά η γυναίκα προσπαθούσε να κάνει όσο γινόταν πιο δύσκολη την ζωή του μάντη.

Κάποιο βράδυ, ο Μελάμποδας άκουσε τα σαράκια που κατέτρωναν την ξύλινη σκεπή του κελιού του ότι όπου να ήταν τα δοκάρια θα κατέρρεαν. Ξύπνησε τους δεσμοφύλακές του και τους ζήτησε να μεταφερθούν αλλού. Αν έμεναν, θα κινδύνευαν να σκοτωθούν. Φυσικά και δεν τον πίστεψαν αλλά εκείνος επέμενε. Με τα πολλά, τους έπεισε. Πάνω στην ώρα, καθώς η σκεπή κατέρρευσε. Μελάμποδας και φρουρός σώθηκαν. Η γυναίκα έφαγε το δοκάρι στο κεφάλι κι έμεινε στον τόπο.

Όταν ο βασιλιάς Ίφικλος έμαθε, τι συνέβη, κατάλαβε πως είχε φυλακίσει ένα μάντη. Πήγε και τον βρήκε και του ζήτησε να τον βοηθήσει να λύσει ένα δικό του πρόβλημα: Ο βασιλιάς ήταν ανίκανος! Ο Μελάμποδας ζήτησε ως αντάλλαγμα τα βόδια. Ο Ίφικλος δέχτηκε. Ο μάντης θυσίασε στον Δία ένα μεγάλο ζώο και κάλεσε τα πουλιά να πάρουν κοψίδι. Όταν μαζεύτηκαν όλα, τα ρώτησε μπας και κάποιο από αυτά ήξερε, τι συμβαίνει με τον βασιλιά. Ένα γέρικο πουλί πρόφτασε στον Μελάμποδα ότι ο Ίφικλος έπασχε από παιδική τραυματική εμπειρία. Τον είχε τρομάξει ο πατέρας του, Φύλακος, κυνηγώντας τον με ένα μαχαίρι, τάχα να τον σκοτώσει, για κάποια αταξία που είχε κάνει. Το μαχαίρι ήταν ακόμα μπηγμένο σ' ένα δέντρο, σκεπασμένο πια από τη φλούδα και ξεχασμένο.

Το πουλί εξήγησε και το γιατροσόφι με το οποίο θα ξεπερνιόταν το σοκ: Να ανακατέψουν με κρασί τη σκουριά που τόσα χρόνια το μαχαίρι είχε μαζέψει και να πίνει ο Ίφικλος από το μίγμα αυτό επί δέκα μέρες. Ο Μελάμποδας έβαλε τον Ίφικλο ν' ακολουθήσει τις οδηγίες του γέρικου πουλιού. Όταν τέλειωσε η «αγωγή», ο βασιλιάς είχε θεραπευθεί. Θα αποκτούσε γιους τον Πρωτεσίλαο και τον Ποδάρκη. Ο Μελάμποδας πήρε τα βόδια και τα κατέβασε στην Ηλεία. Τα έδωσε στον αδελφό του. Περιχαρής αυτός, τα οδήγησε στον βασιλιά Νηλέα και πήρε σύζυγο την καλή του.

Στην Τίρυνθα βέβαια τα έλεγαν αλλιώς. Πάλι ο Μελάμποδας βοήθησε τον αδελφό του να βρει γυναίκα αλλά αυτή ήταν η Λυσίππη, η κόρη του Προίτου, βασιλιά των Μυκηνών. Γι' αυτό άλλωστε, οι απόγονοί του Βιάντα, οι Βιαντίδες, είχαν δικαιώματα στον θρόνο του Άργους. Με πρώτο Βιαντίδη βασιλιά τον Ταλαό, γιο του Βιάντα. Μόνο που μητέρα του ήταν η Πηρώ κι όχι η Λυσίππη.

Στην προσπάθειά τους να θωρακίσουν τη «νομική τους υπόσταση» οι βασιλιάδες της εποχής εκείνης επικαλούνταν είτε θεϊκή καταγωγή είτε κληρονομικά δικαιώματα. Για τον σκοπό αυτό, δε δίσταζαν να «διορθώσουν» κάπως τη μυθολογία. Με ανάλογα αποτελέσματα.

(τελευταία επεξεργασία, 13 Απριλίου 2021)